

Технічне завдання на проведення дослідження «Антикорупційний та соціальний вплив відкритих даних Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення»

Головна мета створення і функціонування Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення (далі – Реєстр корупціонерів), – це забезпечення єдиного обліку осіб, які вчинили корупційні правопорушення. Прикладною метою запровадження Реєстру корупціонерів є забезпечення проведення спеціальних перевірок відомостей про осіб, які претендують на посади, пов'язані з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування.

I. Мета дослідження

До Реєстру корупціонерів можуть бути внесені фізичні особи, і відомості про них зберігаються впродовж необмеженого строку, незалежно від виду вчиненого правопорушення та юридичної відповідальності, оскільки на сьогодні підстави для вилучення з Реєстру корупціонерів відомостей про особу доволі обмежені. У зв'язку з цим виникла необхідність у з'ясуванні, наскільки така практика відповідає пропорційності втручання у право особи на приватне життя з огляду на можливе недотримання ст. 8 ЄКПЛ.

Крім цього, існує необхідність у з'ясуванні потреби у вдосконаленні аналітичного модулю та потреби у поширенні комплексної статистики щодо інформації про результати справ щодо корупції, а також статистики застосування дисциплінарних заходів та стягнень до службовців у сфері публічного управління.

Мета:

1. З'ясування необхідності зміни логіки роботи Реєстру корупціонерів у частині розширення підстав для вилучення з Реєстру корупціонерів. У разі встановлення доцільності зміни логіки роботи Реєстру корупціонерів – формування нового концепту.
2. З'ясування необхідності у розширенні комплексної статистики.
3. Дослідження впливу відкритих даних Реєстру корупціонерів на зменшення й запобігання корупції на національному рівні, а саме: приклади успішного використання відкритих даних Реєстру корупціонерів для зменшення корупції та корупційних ризиків для керівників організацій; електронної системи закупівель; представників ЗМІ.

Напрацювання з проведеного дослідження будуть використані для майбутньої технічної модернізації Реєстру.

II. Методологія

Масштаб дослідження:

- дослідження міжнародного досвіду з питання ведення аналогічного реєстру в інших країнах (дослідити строки перебування даних про осіб у реєстрі та підстави для включення / виключення, наявні критерії для аналізу);
- вибірка даних з Реєстру корупціонерів для дослідження їх використання для зменшення та запобігання корупції в Україні для керівників організацій, серед іншого – у сферах державної політики, електронної системи закупівель, представників ЗМІ.

Доступ до даних Реєстру корупціонерів надається Виконавцю одноразово на дату підписання договору з Виконавцем у форматі таблиці xlsx, яка містить такі дані:

- анонімізовані дані про місце роботи та посаду(-и) правопорушника (сфера діяльності);
- правова кваліфікація вчиненого корупційного правопорушення / дисциплінарного проступку, вид покарання / стягнення;
- суть задоволення позовних вимог;
- номер судової справи;
- дата, стаття Кодексу, за якою притягнуто до відповідальності;
- спосіб вчинення дисциплінарного проступку та вид дисциплінарного стягнення.

Запропонована методологія:

Кабінетна частина:

- формування параметрів (налаштувань запиту) даних для вивантаження з Реєстру корупціонерів;
- отримання даних та оцінка можливості їх використання для дослідження;
- аналіз окремих положень відповідного українського законодавства, а саме Закону України «Про запобігання корупції», Рішення НАЗК «Про затвердження Положення про Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення» від 09.02.2018 № 166, які пов'язані з питаннями дослідження.

Емпірична частина дослідження:

Географія – всеукраїнський рівень.

Ця частина дослідження має охопити вибірки з цільових груп, використовуючи такі методи, як face-to-face інтерв'ю, hall тести, та фокус-групи, письмове опитування із відкритих питань та інші.

Обрані методи роботи з кожною групою чи конкретними представниками та їхнє обґрунтування Виконавець має запропонувати в розділі «Методологія» своєї заявки.

1. Користувачі відкритих даних Реєстру корупціонерів (громадські організації, бізнес, державні органи влади) – від 10 представників з різних організацій та різних типів організацій (тобто не можуть бути всі 10 з громадських організацій чи тільки з бізнесу).
2. Користувачі послуг на основі відкритих даних Реєстру корупціонерів – від 10 представників, в тому числі фізичні особи – представники громадянського суспільства.
3. Інші релевантні стейкхолдери – від 5 організацій з різних типів стейкхолдерів.

Кожен учасник – представник організації чи громадянського суспільства – може представляти тільки одну зацікавлену сторону в дослідженні (тобто не можна їх рахувати декілька разів, якщо вони одночасно використовують і дані, і сервіси на їхній основі, наприклад). Виняток – для представників однієї організації, в якій різні особи відповідають за різні процеси.

Очікується, що виконавець надасть свої пропозиції щодо методології, в тому числі допускаються пропозиції за кількістю учасників дослідження у тій чи іншій групі. Фіналізація методології дослідження відбуватиметься у співпраці із Замовником дослідження.

III. Питання для дослідження

- Які країни використовують аналогічний Реєстру корупціонерів ресурс? Відомості про які категорії осіб до нього вносять? За які порушення? На який строк? Які підстави для виключення з Реєстру? Яка наявна інформація про ефективність функціонування такого Реєстру?
- Яким є антикорупційний ефект використання відкритих даних Реєстру корупціонерів в Україні?
- Як відкриті дані Реєстру корупціонерів допомагають зменшити корупцію та її ризики в Україні (кількісні та якісні показники ефективності)?
- Як підвищити практичне використання відкритих даних Реєстру корупціонерів?
- Які наслідки внесення до Реєстру корупціонерів настають для особи, яка працює в державних органах організаціях різних рівнів (із поділом на сфери), а також особи, яка претендує на відповідну посаду?
- Які наслідки внесення працівника організації до Реєстру корупціонерів настають для керівника цієї організації?
- Хто є цільовою аудиторією Реєстру корупціонерів (портрет користувача)?
- Які основні канали залучення громадськості до користування Реєстром корупціонерів?
- Які основні переваги користування Реєстром корупціонерів, на думку користувачів?
- Як додавання в Реєстр корупціонерів даних про гендерний розподіл чи інші соціальні ознаки може вплинути на його використання? Яку соціальну користь користувачі могли б від цього мати?

Дослідження повинно мати опис не менш ніж п'яти успішних прикладів (кейсів) використання відкритих даних Реєстру корупціонерів для викриття / зменшення корупції та покращення життя в Україні. Допускається наведення кейсів, які мали місце до тимчасового обмеження до публічних даних Реєстру корупціонерів.

IV. Очікувані результати

За результатами дослідження буде підготовлений аналітичний звіт із відповідями на поставлені запитання з додатками (зокрема, перелік проведених інтерв'ю, аудіозаписи і транскрипти інтерв'ю, список опрацьованих досліджень, програм тощо), який дозволить зробити висновки щодо доцільності зміни логіки роботи Реєстру корупціонерів та сформулювати новий концепт задля зниження або виключення можливості виникнення корупційних проявів; дозволить покращити відбір кандидатів на публічну службу та стане справжнім інструментом запобігання корупційним правопорушенням, з метою функціонування Реєстру корупціонерів як виховного, стримувального фактору, який дозволить підвищити доброчесність поведінки публічних службовців.

Структура звіту має бути запропонованою Виконавцем та погодженою із Замовником під час робіт.

Звіт готується українською мовою та передбачає вчитку літературним редактором, а також змістовну графіку (діаграми, інфографіки тощо).

Дизайн, верстка, візуальне оформлення дослідження не передбачені завданням.

V. Термін проведення дослідження

Строк на виконання завдання – 75 календарних днів.

Орієнтовний початок робіт: 4 серпня 2023 року. Присудження контракту залежить від наявності коштів.